

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 353-02-2975/2023-03
Датум: 27.03.2024. године
Немањина 22-26
Београд

На основу члана 6. став 1. Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 128/2020, 116/2022 и 92/2023 - др. закон), члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 10. став 4. и став 6. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник РС», 135/04, 36/09) и члана 136. Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи ("Сл. гласник РС", бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др. закон), поступајући по захтеву носиоца пројекта предузећа "Електропривреда Србије" а.д., Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број 021-01-36/22-09 од 10.11.2022. године доноси

РЕШЕЊЕ

- НИЈЕ ПОТРЕБНА** израда Студије о процени утицаја на животну средину пројекта адаптације и инвестиционог одржавања производних агрегата, пратећих и помоћних система агрегата и електране, хидромеханичка опрема и опрема управљања на ХЕ "Бистрица", чији се објекти налазе на територији СО Нова Варош.
- Носилац пројекта је у обавези да ако у било којој фази одвијања предметног пројекта дође до појаве отпада који има карактер опасног, исти складишти искључиво на одговарајући начин, у складу са Законом о управљању отпадом («Службени гласник Р.Србије» број 36/09), као и Правилником о начину складиштења, наковања и обележавања опасног отпада («Службени гласник Р.Србије» број 92/10), до отпремања на даљи третман од стране за то овлашћених организација.
- Налаже се носиоцу пројекта да при извођењу радова на адаптацији и при редовном раду предметног пројекта, у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта предузеће "Електропривреда Србије" а.д., поднело је Министарству заштите животне средине захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину пројекта адаптације и инвестиционог одржавања производних агрегата, пратећих и помоћних система агрегата и електране, хидромеханичка опрема и опрема управљања на ХЕ "Бистрица", чији се објекти налазе на територији СО Нова Варош, који је заведен под бројем 353-02-2975/2023-03.

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је, сагласно члану 10. став 1. и 2. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04, 36/09), обавестио заинтересоване органе, организације и јавност (лист Варошке новине). У законском року није било достављених мишљења од стране заинтересованих органа, организација и јавности.

Предметни пројекат се не налази на листи пројеката за које је обавезна процена утицаја, али се налази на листи (II) тј. на листи пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, што је утврђено у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину («Службени гласник Р.Србије» број 114/2008), при чему је овај орган спровео прву фазу поступка процене утицаја на животну средину – одлучивања о потреби израде студије, на основу члана 10. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник РС», 135/04, 36/09).

На основу достављене документације и активности коју носилац пројекта предвиђа, као и величине пројекта, овај орган је мишљења да предметни пројекат неће у већој мери утицати на животну средину, јер предвиђена адаптација и инвестиционо одржавање имају за циљ продужење радног века опреме за наредни експлоатациони циклус електране од 40 година, модернизацију и повећање енергетске ефикасности, без промене инсталисане снаге агрегата.

Предвиђена адаптација и инвестиционо одржавање (ИО) је последица прекорачења експлоатационог века ХЕ „Бистрица“ имајући у виду да је у погону преко 60 година и потребе за сигурним и поузданим радом и у наредном експлоатационом периоду.

Адаптација и ИО ХЕ „Бистрица“ сагласна је циљевима који су дефинисани у оквиру Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. (Сл. Гл. РС 101/2015) у делу који се односи на „ревитализацију и модернизацију постојећих хидроелектрана - стратешки правци деловања“.

У циљу продужења радног века ХЕ „Бистрица“ планирају се радови у оквиру машинског и електро дела, као и минимални пратећи грађевински радови за потребе демонтаже и монтаже опреме.

Адаптација и ИО машинске опреме има за циљ продужење радног века опреме за наредни експлоатациони циклус електране од 40 година, модернизацију и повећање енергетске ефикасности. За оба турбинска агрегата, „А“ и „Б“, предвиђа се задржавања актуелне инсталисане снаге. Основни циљ санације и адаптације производних агрегата и припадајуће опреме ХЕ „Бистрица“ је повећање производње, као и оспособљавање објекта/постројења за наредни век експлоатације, без промене инсталисане снаге агрегата.

Пре почетка извођења радова на адаптацији и ИО ХЕ „Бистрица“ предвиђено је испитивање и замена делова свих дизалица (мостне дизалице носивости 125/20 t, ручне мостне дизалице кућног агрегата носивости 3.2t, порталне дизалице сифонских затварача носивости 5 t). Овим пројектом је предвиђена санација система противпожарне заштите трансформатора и генератора која се своди на замену пумпе за допуну резервоара воде за ППЗ трансформатора.

Демонтажа постојеће машинске опреме и монтажа нове извршиће се помоћу постојећих дизалица, стандардних и специјалних алата. У фази демонтаже постојеће опреме, расклапање на ситније делове и привремено складиштење пре транспорта из електране обавља се на монтажном простору машинске сале (затворени монтажни простор). Привремено складиштење нове опреме, укрупњавање склопова и припрема за монтажу нових машинских делова обавља се, такође, на монтажном простору.

Реализацијом пројекта адаптације и инвестиционог одржавања у циљу побољшања радног века хидроелектране, неће се произвести негативни кумулативни ефекти са постојећим активностима на електрани, већ ће кумулативно допринети унапређењу услова заштите животне средине.

Фаза изградње праћена је производњом одређене количине отпадног материјала услед присуства људи на предметној локацији. Отпадни материјал подразумева: органски отпад, остатке хране, дрво, метале, старе гуме и др. Овај отпада ће се депоновати на привремене депоније на платоу у кругу ХЕ, одакле ће се одвозити до депоније.

Пројектом адаптације ХЕ „Бистрица“ предвиђени су грађевински радови мањег обима на постојећој грађевинској конструкцији у фази замене опреме. Главни радови у бетону изводе се при:

- Уградњи нових прелазних комада између доводних цевовода и нових предтурбинских затварача,
- Замени (демонтажа старе и уградња нове) турбинске спирале,
- Замени генератора
- Изградњи трафо каде за нове трансформаторе

Преостале радове који су предвиђени у склопу ове санације/адаптације постојеће ХМ, машинске и електро опреме прате минимални грађевински радови на штемовању и локалном попуњавању бетоном након интервенције (репарације или замене делова опреме). На обим ових радова могу незнатно утицати и резултати испитивања стања опреме које је предвиђено овим пројектом.

Током визуелних прегледа објеката у периоду експлоатације као и приликом обиласка објеката нису визуелно уочена оштећења постојећих грађевинских конструкција па се не предвиђају радови на санацији изузев радова на редовној антикорозионој заштити постојећих стубова портала за ношење сабирница.

Предвиђени радови на адаптацији ХЕ „Бистрица“ односе се на модернизацију хидромашинске, машинске и електро опреме уз минималне грађевинске радове и изводиће се у зони постојећих објеката машинске зграде. Предвиђени радови не подразумевају промену габарита ни визуелног изгледа постојећих објеката.

Предвиђено смањење инсталисаног протока са 36,36 m³/s на 33,2 m³/s допринеће повећању годишње енергетске производње хидроелектране без промене водног режима постојећег система како са аспекта већег степена корисности опреме, тако и са аспекта смањења губитака енергије у доводно-одводном систему електране као функције протока.

Могући утицаји при извођењу радова на адаптацији и ИО ХЕ „Бистрица“ просторно су ограничени локацијом којој припада непосредна околина постојеће машинске зграде са припадајућим објектима, привременог су карактера и временски су ограничени трајањем радова. Процењује се да се могу очекивати следећи утицаји током извођења радова:

- Вода -У току извођења радова неће доћи до промене режима вода. Где год се изградња врши у близини површинских вода неприкладно руковање и складиштење материјала као што су бетон и мазива, може представљати ризик у смислу контаминације воде. Реализацијом пројекта по правилима струке овакав ризик би био сведен на најмању могућу меру. У фази изградње вода ће се користити у сврху саме градње, чишћења градилишта, производње бетонских материјала, као и у личне потребе радника.
- Ваздух - Један од главних проблема за време фазе изградње је производња прашине услед рада грађевинских машина и других возила неопходних за

манипулацију са опремом. Издувни гасови машина (камиони, дизел машине, компресори, дизалице, итд) ће утицати на квалитет ваздуха. Ови гасови садрже CO₂, CO, NO_x, оксиде сумпора и остале органске загађиваче настале приликом сагоревања горива. Концентрација загађујућих материја опада са повећањем растојања од места настанка загађења па се краткотрајни негативни утицај може очекивати само у простору извођења радова и непосредној најближој околини. У широј околини не очекује се повећање загађења ваздуха услед извођења радова.

- Земљиште - Фаза изградње је обично праћена производњом одређене количине отпадног материјала услед привременог присуства и рада људи на предметној локацији. Отпадни материјал генерално подразумева: органски отпад, остатке хране, крхотине, дрво, конструкциони материјал, пластику, папир, старе машине као и резервне делове возила и метале. Опасан отпад у зависности од претходне употребе, као што су мазива и уља, хидраулички флуиди и делови батерија, такође се мора додати претходној листи, јер може узроковати озбиљне штете приликом неприкладног одлагања. Квалитет земљишта неће бити промењен применом исправних мера ублажења.
- Бука, Вибрације, Топлота и Зрачење - Бука настала услед рада машина, као и вибрације, топлота и зрачење, се не могу спречити, али се употребом савремених машина, добром методологијом и организацијом, могу минимизирати негативни утицаји. Ови негативни ефекти просторно су ограничени зоном извођења радова и привременог су карактера. Интензитет буке опада са растојањем од њеног извора. Смањење тј. свођење нивоа буке у постојеће оквире може се очекивати већ на удаљености већој од 100 m од места извођења радова.
- Становништво - Током радова на адаптацији и ИО опреме ХЕ „Бистрица“ неће бити негативних утицаја на здравље становништва. Бука и прашина могу краткотрајно да узнемире становнике који живе непосредно уз локацију предвиђену за радове.
- Клима - Радови на адаптацији и ИО ХЕ „Бистрица“ неће утицати на климатске карактеристике подручја.
- Екосистем - У току фазе изградње не очекују се утицаји на биљни и животињски свет.

Носилац пројекта се обавезује да приликом изградње и рада предметног пројекта примени таква техничка решења која ће обезбедити да утицај на животну средину буде минималан. Носилац пројекта је у обавези да ако у било којој фази одвијања предметног пројекта дође до појаве отпада који има карактер опасног, исти складишти искључиво на одговарајући начин, у складу са Законом о управљању отпадом («Службени гласник Р.Србије» број 36/09), као и Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада («Службени гласник Р.Србије» број 92/10), до отпремања на даљи третман од стране за то овлашћених организација. Носилац пројекта је у обавези да при изградњи као и при редовном раду предметног пројекта, у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација.

Узимајући у обзир све горе наведено, овај орган је мишљења да предметни пројекат неће у већој мери утицати на животну средину, па у складу са тим није потребна израда Студије о процени утицаја на животну средину.

У вези са горе изложеним, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Поука о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Влади, путем овог органа, у року од 15 дана од дана пријема решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу.

Доставити:

- Архиви
- инвеститору
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини

Државни секретар

Александар Дујановић

